

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดชัยภูมิ

ด้านกายภาพ

ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดชัยภูมิตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณใจกลางของประเทศ เส้นรุ้งที่ 15 องศาเหนือ เส้นแวงที่ 102 องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเล 631 ฟุต ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ 332 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 12,778.3 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,986,429 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.6 ของพื้นที่ทั้งหมดของภาค และร้อยละ 2.5 ของพื้นที่ทั้งประเทศ มีเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของภาค และใหญ่เป็นอันดับ 7 ของประเทศ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดขอนแก่น และเพชรบูรณ์
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดขอนแก่น และนครราชสีมา
- ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดนครราชสีมา
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดลพบุรี และเพชรบูรณ์

แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขต

ด้านกายภาพ

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปประกอบด้วยป่าไม้และภูเขาร้อยละ 50 ของพื้นที่จังหวัด นอกนั้นเป็นที่ราบสูง บริเวณตอนกลางของจังหวัดเป็นพื้นที่ราบ มีพื้นที่ป่าไม้และเทือกเขาตั้งเรียงรายจากทิศตะวันออกสู่ทิศตะวันตก ประกอบด้วยเทือกเขาสำคัญ ได้แก่ภูอิเฒ่า ภูแลนคา และภูพังเหย ซึ่งมีลักษณะและจำนวนพื้นที่ดังนี้

ตารางแสดงลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดชัยภูมิ

ที่	ลักษณะภูมิประเทศ	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
1.	ภูเขาและป่าไม้	4,026,616	50.42
2.	ที่ราบลุ่ม	3,603,994	45.13
3.	ที่ราบสูงนอกเขตป่าไม้	252,413	3.16
4.	พื้นน้ำ	63,431	0.79
5.	เนื้อที่ดินดาน ดินเลนใช้ประโยชน์ไม่ได้	39,975	0.50
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		7,986,429	100.00

จังหวัดชัยภูมิ สามารถแบ่งภูมิประเทศของจังหวัดออกได้เป็น 3 ลักษณะคือ

พื้นที่ราบในฝั่งแม่น้ำ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 0 – 300 เมตร ได้แก่บริเวณพื้นที่ราบเรียบ ความลาดเอียงของพื้นที่อยู่ระหว่างร้อยละ 0 - 2 ซึ่งมีพื้นที่ประมาณร้อยละ 13 ได้แก่พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำชีในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอคอนสวรรค์ อำเภอบ้านเขว้า อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอจัตุรัส อำเภอเนินสง่า บริเวณนี้จะเป็นที่ราบน้ำท่วมถึง

พื้นที่ลูกคลื่นลอนต่ำ อยู่ตอนกลางของพื้นที่จังหวัด เป็นแนวยาวตามทิศเหนือ-ใต้ ตามแนวเทือกเขาตงพญาเย็น มีความสูงประมาณ 300 – 500 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลางได้แก่ พื้นที่บางส่วนของเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอหนองบัวระเหว อำเภอบ้านเขว้า อำเภอแก้งคร้อ อำเภอเทพสถิต อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอเกษตรสมบูรณ์และอำเภอบ้านแท่น

พื้นที่สูงและภูเขา สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลอนลึกและภูเขา ในเขตเทือกเขาตงพญาเย็น มีความสูงตั้งแต่ 500 – มากกว่า 1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ได้แก่ พื้นที่บางส่วนของอำเภอหนองบัวระเหว อำเภอเทพสถิต อำเภอคอนสาร อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง อำเภอภูเขียว อำเภอแก้งคร้อ อำเภอภักดีชุมพล อำเภอซับใหญ่ และพื้นที่ทางตอนเหนือของอำเภอเมืองชัยภูมิ

ด้านกายภาพ

สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดชัยภูมิมีลักษณะอากาศร้อนชื้น อยู่ในภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อนมีฤดู 3 ฤดู โดยระยะเวลาในแต่ละฤดูอาจคลาดเคลื่อนไปตามสภาพดินฟ้าอากาศของแต่ละปี มีอากาศหนาวจัด ในฤดูหนาว ร้อนจัดในฤดูร้อน และช่วงฝนสลับกับช่วงแห้งแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจนตามห้วงเวลาตามฤดูกาล ดังนี้

ฤดูหนาว	ประมาณเดือน พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์
ฤดูร้อน	ประมาณเดือน มีนาคม - พฤษภาคม
ฤดูฝน	ประมาณเดือน มิถุนายน - ตุลาคม

ด้านการปกครอง

โครงสร้างการบริหารราชการ

โครงสร้างการบริหารราชการระดับจังหวัด จังหวัดชัยภูมิ มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการ 3 ส่วน คือ

- 1) ราชการบริหารส่วนกลาง มีส่วนราชการส่วนกลางตั้งหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัด จำนวน หน่วยงาน
- 2) ราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีส่วนราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด จำนวน 35 หน่วยงาน แบ่งการปกครอง ออกเป็น 16 อำเภอ 124 ตำบล 1,620 หมู่บ้าน 25 ชุมชน ประกอบด้วย

1) อำเภอเมืองชัยภูมิ	2) อำเภอภูเขียว
3) อำเภอจัตุรัส	4) อำเภอแก้งคร้อ
5) อำเภอเกษตรสมบูรณ์	6) อำเภอหนองบัวแดง
7) อำเภอกอนสาร	8) อำเภอบ้านเขว้า
9) อำเภอกอนสวรรค์	10) อำเภอบำเหน็จณรงค์
11) อำเภอเทพสถิต	12) อำเภอบ้านแพน
13) อำเภอหนองบัวระเหว	14) อำเภอภักดีชุมพล
15) อำเภอเนินสง่า	16) อำเภอซับใหญ่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 143 แห่ง ประกอบด้วย

3.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1	แห่ง
3.2 เทศบาล	36	แห่ง
- เทศบาลเมือง	1	แห่ง
- เทศบาลตำบล	35	แห่ง
3.3 องค์การบริหารส่วนตำบล	106	แห่ง

ด้านการปกครอง

ประชากรและโครงสร้าง

จังหวัดชัยภูมิ มีจำนวนราษฎรทั้งสิ้น 1,139,023 คน ราษฎรชาย 564,464 คน คิดเป็นร้อยละ 49.56 ราษฎรหญิง 574,559 คน คิดเป็นร้อยละ 50.44 ของทั้งจังหวัด และมีประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล 183,663 คน หรือร้อยละ 16.13 ส่วนที่เหลือ 955,360 คน หรือร้อยละ 83.87 อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล โดยมีจำนวนครัวเรือนมีทั้งสิ้น 387,224 หลังคาเรือน และความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยทั้งจังหวัด 89.13 คนต่อตารางกิโลเมตร รายละเอียดตามอำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองชัยภูมิ 183,663 คน รองลงมาอำเภอภูเขียว 124,541 คน และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุดอำเภอซับใหญ่ 15,401 คน ดังตารางที่ 1. แสดงจำนวนประชากรแยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่	ระยะทาง (กม.)	จำนวน			ประชาชน		
			หมู่บ้าน	ตำบล	ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
เมืองชัยภูมิ	1,169.898	1	224	19	75,032	89,434	94,224	183,663
บ้านเขว้า	544.315	13	88	6	17,405	25,084	25,758	50,842
คอนสวรรค์	468.147	38	103	9	19,198	26,587	27,139	53,726
เกษตรสมบูรณ์	1,418.967	102	144	11	32,202	55,909	56,461	112,370
หนองบัวแดง	2,215.459	49	130	8	32,335	51,131	50,695	101,826
จัตุรัส	647.031	38	119	9	26,793	36,549	38,601	75,150
บำเหน็จณรงค์	560.300	58	95	7	17,971	26,675	27,279	53,954
หนองบัวระเหว	841.782	33	58	5	13,612	19,412	19,177	38,589
เทพสถิต	875.604	105	92	5	25,016	35,494	34,742	70,236
ภูเขียว	801.757	78	155	11	38,665	61,463	63,078	124,541
บ้านแท่น	308.707	92	66	5	12,826	22,612	23,038	45,650
แก้งคร้อ	582.196	45	126	10	31,729	46,525	47,272	93,797
คอนสาร	966.665	125	85	8	19,408	30,995	31,104	62,099
ภักดีชุมพล	900.456	85	47	4	11,419	15,842	15,307	31,149
เนินสง่า	222.003	30	48	4	8,209	12,910	13,120	26,030
ซับใหญ่	225.000	55	37	3	5,404	7,842	1,559	15,401
รวม	12,778.287	-	1,617	124	387,224	564,464	574,559	1,139,023

(สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 31 กันยายน 2561)